

RUOTSIN MAJA – MUISTO SUOMEN JA RUOTSIN LOTTIEN YSTÄVYYDESTÄ

Lotta Svärd -järjestön toiminta herätti mielenkiintoa naapurimaissa 1920-luvulla. Suomalaisen mallin mukaan perustettiin syksyllä 1924 Stockholms Landstormskvinnor -yhdistys (S.L.K.), jonka jäseniä kutsuttiin lotiksi. Yhdistyksen toiminta laajeni myöhemmin valtakunnalliseksi järjestöksi ja nimi vaihtui Sveriges Lottakåreiksi. Järjestön pitkäaikaisena puheenjohtajana toimi Maja Schmidt.

Ruotsin Maja - Sveriges Stuga Maja

Ruotsin lottajärjestö oli talvisodan aikana seurannut myötätunnolla sotatoimia Suomessa. Suomen lottien oli ollut tarkoitus myydä ”XII Olympiakisat Helsingissä 1940” -aiheisia muistonenäliinoja vuoden 1940 olympialaisissa. Toisen maailmansodan vuoksi kisat peruuntuivat ja liinoja jäi suuret määrät myymättä. Ruotsin lottien puheenjohtaja Maja Schmidtin ehdotuksesta nenäliinat lähetettiin Ruotsiin myytäväksi. Liinojen myynnistä saadut varat käytettiin Ruotsin Majan rakennuttamiseen. Lepokoti lahjoitettiin toukokuussa 1941 Suomen lotille täysin kalustettuna ja varustettuna. Ruotsin Maja oli tarkoitettu Suomen lottien virkistykseen ja lepokotikäyttöön.

Lepokoti sain nimensä Sveriges Lottakårer puheenjohtajan Maja Schmidtin mukaan: Sveriges Stuga Maja. Avajaispuheessaan Schmidt sanoi, että majan on rakentanut Ruotsin lottien suomalaisia lottasisariaan kohtaan tuntema rakkaus.

Ruotsin Majalla voimia keräsivät Lotta Svärd -järjestössä toimineet lotat, etupäässä kenttätyössä toimineet naiset. Alussa oleskelu virkistyskodissa oli vapaata ja yksi lotta sai viipyä siellä 2–3 viikkoa. Lotille asuminen ja ruokailu Ruotsin Majalla olivat ilmaisia. Aikaa Majalla vietettiin muun muassa uiden, aurinkoa ottaen, lukien ja radiota kuunnellen.

Eräs lotta kirjoitti Ruotsin Majasta Lotta Svärd -lehden numerossa 12/1943 seuraavasti: ”Lottasisakoni kentällä! ...työsi ja erikoiset ja vaativat olosuhteet siellä jossakin, saattavat kuluttaa henkiset ja ruumiilliset voimasi ennen pitkää loppuun ja yksikkösi lääkäri määrää sinulle toipumisloman – silloin Ruotsin Maja kutsuu sinua!”

Ruotsin Majan vieraskirjan ensimmäisten merkintöjen joukossa elokuulta 1941 on seuraava runo:

*”Ruotsin Maja, lahja lahden takaa
ensi asukkaille lepoa nyt jakaa.
Oven auetessa harpun sointu herkkä helähtää.
sydämessä silloin joku kieli värähtää.
On kuin tultais pyhään temppeliin
kaikki hartahaksi mielessä käy niin.*

*Kuiskii ympärillä hyvät haltijat
lahjat monellaiset meille jakavat.
Sodan melu taakse, kauas kaikkooa
Ruotsin Maja rauhan, syvän lahjoittaa.
Kiitos harras kiirii halki ilmojen
Yli meren aavan, luo Lotta-siskojen”.*

Lotta Svärd -järjestön lakkautuksen yhteydessä syksyllä 1944 Ruotsin Maja siirtyi Suomen Naisten Huoltosäätiön (vuodesta 2004 Lotta Svärd Säätiö) omistukseen. Suomen Naisten Huoltosäätiö ylläpiti Syvärannan lepokodin lisäksi toipilaskotia Karkussa vuoteen 1952 saakka. Ruotsin Majilla työskenteli oma emäntä.

Ruotsin Maja oli Suomen Naisten Huoltosäätiön omistaman Ab Työmaahuolto Oy:n ja sen eläkesäätiön henkilöstön käytössä vuodesta 1960 lähtien. Ruotsin Maja toimii edelleen lottana ja pikukulottana toimineiden naisten virkistymispaikkana.

Ruotsin Maja Rantatien suunnasta 1940-luvulla.